

Nr 14

Näringsutskottets betänkande i anledning av motioner om åtgärder till förmån för importkonkurrerande hemmamarknadsindustrier.

Ärendet

I detta betänkande behandlas

dels motionen 1971: 1081 av herr Magnusson i Borås m. fl. (m), såvitt gäller hemställan att riksdagen skall hos Kungl. Maj:t begära att inom ramen för GATT och EFTA licensgivningen av importen från låglöneländer tillämpas så att fortbeståndet av eljest livskraftiga svenska industrigrenar och sysselsättningen inte äventyras samt att en begränsning av importkontingenterna för dylika länder vidtages där så befinnes möjligt,

dels motionen 1971: 1092 av herr Sjönell m. fl. (c), vari hemställs att riksdagen skall i skrivelse till Kungl. Maj:t anhänga om utredning och förslag till riksdagen angående de problem som den importkonkurrerande hemmaindustrin ställs inför i samband med den ökande konkurrensen från importerade varor samt angående övriga problem i samband med pågående strukturomvandling inom näringslivet.

I motionen 1971: 1081 förekommer ytterligare två yrkanden, vilka behandlats i utskottets betänkanden 1971: 5 och 1971: 13.

Remissyttranden över motionerna har avgivits av arbetsmarknadsstyrelsen och kommerskollegium.

Motionerna

Såsom underlag för det här aktuella yrkandet rörande importrestriktioner och för yrkanden rörande de mindre och medelstora företagens kreditförsörjning och om en utredning av försörjningsläget i fråga om vissa produkter redovisas i motionen 1971: 1081 statistik beträffande konkurser och personalinskränkningar inom näringslivet. Motionärerna tar därefter upp de problem som vissa industribranscher möter till följd av en kraftigt ökande lågprisimport. Textil- och konfektionsindustriernas samt skoindustrins situation belyses statistiskt, varvid bl. a. visas hur under 1960-talet importen av textilvaror från lågprisländer och importandelen i tillförseln av konfektionsvaror och skor stigit kraftigt samt sysselsättningen inom konfektions- och skoindustrierna minskat.

Även den manuellt arbetande glasindustrin har, påpekas det, svårigheter på grund av det höga kostnadsläget i Sverige.

I motionen 1971: 1092 understryks inledningsvis den i årets finansplan framförda synpunkten att en förbättring av bytesbalansen måste åstadkommas på varusidan. Den industrisektor som tillverkar konsumtionsvaror för hemmamarknaden omfattar, framhåller motionärerna, en avsevärd del av det svenska näringslivet och har samma betydelse som exportindustrin för balansen i vår utrikeshandel. Även beredskapspolitiska och sysselsättningspolitiska motiv sägs tala för att hemmamarknadsindustriernas problem skall uppmärksammas. För att den ifrågavarande gruppen av industriföretag skall kunna bedriva en lönsam produktion erfordras, anför motionärerna, åtgärder i fråga om bl. a. kredit- och kapitalförsörjning, rationalisering, marknadsföring, utbildning och forskning samt handels- och skattepolitik. Även om en stor del av problemen måste angripas av företagen själva åligger det också, hävdar de, samhället att medverka genom sin närings- och skattepolitik, genom insatser på forsknings- och utvecklingsområdet, genom stimulerande åtgärder av olika slag och genom övergripande utredningsarbete.

Bestämmelser m. m. i fråga om importrestriktioner

Bankoutskottet lämnade i sina utlåtanden 1967: 31 (s. 2—11) och 1968: 38 (s. 10—19) ingående redogörelser för Sveriges internationella förpliktelser på det handelspolitiska området enligt Allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) och enligt EFTA-konventionen, för vissa bilaterala överenskommelser och för bestämmelser och praxis i fråga om importlicenser.

Som bilaga 5 till TEKOUtredningens betänkande »TEKO-industrierna inför 70-talet» föreligger en aktuell framställning av den handelspolitiska ramen, utarbetad av kommerserådet Olle Lindqvist (SOU 1970: 60, s. 104—115). Häri redogörs ingående för GATT, för EFTA-konventionen, för nu gällande tullskydd för textil- och konfektionsvaror samt för de bilaterala överenskommelser om importbegränsningar som Sverige ingått. Redogörelsen utmynnar i följande sammanfattande bedömning av handlingsfriheten i fråga om användande av tullar och kvantitativa restriktioner till skydd för inhemsk tillverkning:

De av Sverige internationellt överenskomna tullbindningarna är så omfattande att det finns endast begränsade möjligheter till tullhöjningar. Ett systematiskt genomfört förhöjt tullskydd för TEKOUprodukter kan icke ske utan förhandlingar med andra länder. Härvid kommer krav på kompensation att uppställas. Möjligheterna att för tullhöjningar som kan ge ett verksamt skydd ge likvärdiga kompensationer måste bedömas som mycket begränsade. Om sådana kompensationer

oj kan ges ökas riskerna för retaliationsåtgärder. Dessa kan riktas mot svensk textilexport men också mot export av andra produkter.

Tullar är den traditionella metoden till skydd för ett lands egen industri. Kvantitativa restriktioner kan vara en annan. De internationella åtagandena sätter snäva gränser för sådana åtgärder. Att mera permanent ge industrin ett ökat skydd mot marknadsmässig konkurrens med importrestriktioner torde med hänsyn till GATT-reglernas utformning icke te sig som en framkomlig väg. Tillämpandet av temporära åtgärder, som för vissa begränsade sektorer sker i dag, kräver förhandlingar. Kraven på motprestationer resp. riskerna för motåtgärder blir beroende av de planerade åtgärdernas omfattning och inriktning. Reellt sett är det dock uppenbart att ju fler länder som blir berörda ju svårare blir förhandlingarna. Genom det internationella bomullstextilavtalet har dock inom en speciell sektor inom textilindustrin öppnats en väg för selektiva ehuru temporära åtgärder.

Gällande begränsningar är icke absoluta. Tullhöjningar kan vidtas och kvantitativa restriktioner införas. Utrymmet för sådana åtgärder utan tvång till kompensation och utan risk för motåtgärder är dock snävt. Vid övervägande rörande mer omfattande ingrepp måste sålunda noga beaktas de nackdelar på övriga områden, som kan bli en följd av åtgärderna.

Uttalanden i propositionerna 1970: 41 och 1971: 1

I propositionen 1970: 41 angående stimulansåtgärder för textil- och konfektionsindustrierna samt den manuellt arbetande glasindustrin berörde chefen för industridepartementet frågan om de internationella konkurrensförhållandenas betydelse för produktion och konsumtion av textil- och konfektionsvaror i Sverige och erinrade därvid om de åtgärder av importbegränsande natur som Kungl. Maj:t i några fall tillgripit. I detta sammanhang åberopades vissa uttalanden av chefen för handelsdepartementet. Denne hade betonat att åtgärder av det aktuella slaget, som innebär ett avsteg från principen om ett fritt handelsutbyte mellan staterna, vid långvarig användning får en inte önskad effekt såväl på resursanvändningen inom landet och den inhemska konsumentprisnivån som på industrialiseringssträvanden i de berörda exportländerna. De borde därför vara tidsbegränsade och på längre sikt ersättas med positivt branschstimulerande åtgärder. Vad sålunda anförts i propositionen lämnades utan erinran vid riksdagsbehandlingen (BaU 1970: 23).

I propositionen 1971: 1, bilaga 15 (s. 55—57) diskuterar chefen för industridepartementet frågan om användning av importbegränsande åtgärder som ett generellt skydd för de inhemska textil- och konfektionsindustrierna. Till grund för resonemanget ligger vad TEKO-utredningen anført i ämnet (SOU 1970: 59, s. 129 f.) och remissyttrandena däröver. Det noteras att TEKO-produktionen åtnjuter ett tullskydd som i många fall ligger högre än genomsnittligt för industrivaror. Oavsett de näringspolitiska betänkligheterna föreligger, konstateras det, endast ett

begränsat handelspolitiskt utrymme för ensidiga importbegränsande åtgärder från svensk sida. Sådana åtgärder skulle för att få avsedd effekt behöva riktas inte endast mot import från s. k. låglöneländer utan även mot bl. a. Sveriges EFTA-partners som numera svarar för en större andel av vår TEKO-import än låglöneländerna. En generell importbegränsning som även skulle innebära en omprövning av skyddet mot länder med i huvudsak samma konkurrenssituation och handelspolitik som Sveriges betecknas som en icke framkomlig väg.

Vid olika tillfällen uppstår emellertid, påpekar departementschefen, inom begränsade varuområden allvarliga risker för marknadsstörningar på grund av snabbt växande import från enstaka länder. En tillräckligt snabb anpassning hos den inhemska industrin kan i sådana lägen vara svår att uppnå. Detta kan leda till akuta sysselsättningsstörningar och bortfall av på längre sikt livskraftiga företag. Vissa ingrepp av importbegränsande natur kan i sådana lägen bli motiverade och handelspolitiskt försvarbara.

De importrestriktioner som tillämpas på TEKO-området är, uttalar departementschefen, temporära åtgärder som avser att ge andrum för en nödvändig omställningsprocess inom de berörda industrierna. Det bedöms som nödvändigt att under en övergångsperiod i väsentliga stycken bibehålla nuvarande begränsningspolitik. Utredningen har uttalat som ett önskemål att åtgärderna så långt möjligt ges en systematisk utformning och att importutvecklingen nära följs så att ett aktuellt underlag kontinuerligt skapas för en anpassning av restriktionerna. Departementschefen instämmer i princip i önskvärheten av en sådan ordning men säger sig vara medveten om att det med hänsyn till bl. a. internationella bindningar och de skilda förutsättningar som föreligger vid olika förhandlingstillfällen är svårt att åstadkomma den i och för sig önskvärda utformningen. Även risken för åtgärder riktade mot svensk export sätter bestämda gränser för omfattningen och inriktningen av importrestriktioner.

Utskottet har i sitt betänkande (1971: 13) över propositionen i denna del inte funnit anledning till något uttalande i fråga om vad departementschefen sålunda anfört.

Tidigare behandling av motioner om åtgärder till skydd för hemmamarknadsindustrier

Motioner med yrkanden av samma innebörd som det här aktuella yrkandet i motionen 1971: 1081 har tidigare väckts vid envar av 1967—1970 års riksdagar. Dessa motioner har i samtliga fall avslagits av riksdagen på bankoutskottets hemställan (BaU 1967: 31, 1968: 38, 1969: 23 och 1970: 22). Åtgärder i huvudsaklig överensstämmelse med

motionsyrkandena har föreslagits i reservationer, 1967 och 1968 av företrädare för högerpartiet, 1969 och 1970 av företrädare för centerpartiet och för moderata samlingspartiet.

I utlåtandet 1967 återgav bankoutskottet en utförlig redogörelse för svensk handelspolitik m. m. som lämnats av kommerskollegiet. Förutom från denna myndighet förelåg remissyttranden från ett antal organisationer. Av dessa ställde sig de som representerade producentintressen relativt positiva till importbegränsande åtgärder enligt motionärernas förslag, medan däremot de som representerade handels- och konsumentintressen intog en klart avvisande hållning.

I utlåtandet 1968 återgavs bl. a. i sammanfattning resultaten av en översyn av den s. k. lågprisimporten på konfektionsvaruområdet som verkställdes av kommerskollegiet. Ytterligare uppgifter om denna import redovisades 1969 och 1970. Kommerskollegiet uttalade 1969 att lågprisimporten inom textil- och konfektionsbranscherna i stort sett hade kommit under kontroll genom de åtgärder som vidtagits.

Bankoutskottet framhöll i sina utlåtanden i ämnet genomgående att den svenska handelspolitiken som en av sina grundläggande principer har att fördelarna av en rationell arbetsfördelning mellan olika länder skall tillvaratas och att denna grundsats står i överensstämmelse med internationella strävanden på handelspolitikens område. Förutsättningar skapas sålunda, påpekade utskottet, för en alltmera produktiv användning av vårt lands resurser, något som bl. a. kan innebära att arbetskraft successivt förs över från låglöneindustrier till industrier som kan erbjuda de anställda mera gynnsamma lönevillkor. De problem som påtalats i motionerna borde man inte söka lösa genom åtgärder av protektionistisk natur utan i stället angripa med näringspolitiska och arbetsmarknadspolitiska insatser. Till sina principiella synpunkter av här angiven innebörd fogade bankoutskottet hänvisningar till de åtgärder i importbegränsande syfte som vidtagits. Utskottet tillbakavisade 1970 ett av det årets motionärer i ämnet fällt omdöme att importbegränsningarna gjorts för sent och att ingreppen varit alltför svaga samt erinrade om att Sveriges internationella förpliktelser på det handelspolitiska området medför att möjligheterna att genom tullhöjningar och kvantitativa restriktioner minska konkurrensen från låglöneländerna är starkt begränsade.

Remissyttrandena

Arbetsmarknadsstyrelsen lämnar vissa uppgifter med anledning av vad motionärerna anfört rörande arbetsmarknadsläget. Antalet arbetsställen och anställda som de båda senaste åren berörts av varsel om personalinskränkningar och driftsnedläggningar är följande:

	<i>personalinskränkningar</i>		<i>driftsnedläggningar</i>	
	arbetsställen	anställda	arbetsställen	anställda
1969	320	10 290	197	7 420
1970	682	20 960	352	13 580

Antalet vid arbetsförmedling anmälda arbetslösa låg båda åren på ungefär samma nivå (ca 36 000 i genomsnitt per månad).

I anslutning till de statistiska uppgifterna berörs olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Kommerskollegium hänvisar inledningsvis till de handelspolitiska redogörelser som kollegiet lämnat i yttranden till bankoutsiktet åren 1967—1970 och till den framställning av Sveriges förpliktelser på utrikeshandels område som finns i bilaga 5 till TEKOUtredningens betänkande. Kollegiet nämner att det i sitt remissyttrande över betänkandet anslutit sig till utredningens ställningstagande i vad avser importbegränsande åtgärder och samtidigt betonat vikten av att utvecklingen noga följs så att selektiva importbegränsande åtgärder kan övervägas i god tid. I yttrandet har vidare framhållits att därvid särskild uppmärksamhet får ägnas åt importen från sådana länder där speciella konkurrensförhållanden råder, att de nuvarande begränsningsåtgärderna synes böra bestå tills vidare och att nya selektiva åtgärder inte bör vara uteslutna. I sammanhanget erinras om de speciella åtgärder som vidtagits eller föreslagits för att underlätta strukturomvandlingen inom textil- och konfektionsindustrierna samt den manuellt arbetande glasindustrin.

Ett av de bärande motiven för valet av de aktuella stödtyperna har, anför kollegiet, varit att importbegränsningar av tillräckligt verksam karaktär till följd av de handelspolitiska förpliktelserna inte har kunnat tillgripas. Vid sidan av dessa stödtyper har emellertid ingrepp av importbegränsande natur gjorts inom begränsade varuområden, då allvarliga risker uppkommit för marknadsstörningar på grund av snabbt växande import från enstaka länder. Ett avgörande skäl för dessa åtgärder har varit att en tillräckligt snabb anpassning hos den inhemska industrin bedömts svår att uppnå, med åtföljande risker för akuta systerställningsstörningar och bortfall av på längre sikt livskraftiga företag. De avtal som kollegiet beskrivit i tidigare remissyttranden är alltså i kraft, meddelas det, i vissa fall efter förlängningar och smärre justeringar. I sammanhanget nämns att det tidigare gällande avtalet om en begränsning av exporten från Jugoslavien av vissa beklädnadsvaror ersatts med en importreglering i Sverige.

Inom kommerskollegiet pågår sedan länge, framhålls vidare, i nära samverkan med näringslivet en kontinuerlig övervakning av importutvecklingen. Import av lågpriskaraktär intar härvid en framträdande plats. Det får enligt kollegiets mening inte uteslutas att ytterligare selek-

tiva åtgärder temporärt kan bli nödvändiga i klart avgränsade och utredda fall, varvid även andra sektorer än TEKO-området kan bli aktuella. Det är dock viktigt, säger kollegiet, att importbegränsande ingrepp anpassas till de internationella bindningarna på ett sådant sätt att risken för åtgärder som riktas mot svensk export eller för andra komplikationer på det internationella planet i största möjliga utsträckning undviks.

Kommerskollegiets nu återgivna synpunkter gäller motionen 1971: 1081. I vad avser motionen 1971: 1092 hänvisar kollegiet till det material för bedömningen av olika industrigrenars utveckling som framlagts av 1970 års långtidsutredning. Kollegiet understryker i detta sammanhang långtidsutredningens uppfattning att inte bara exportindustrins utan också den importkonkurrerande industrins konkurrenskraft måste stärkas för att en förbättring av handelsbalansen skall kunna uppnås. Av betydelse för denna bedömning är, påpekar kollegiet, att den importkonkurrerande industrin i stor utsträckning är underleverantör åt exportindustrin.

Långtidsutredningen har, anför kollegiet vidare, närmast kommit fram till att utbudet av arbetskraft kan komma att utgöra en restriktion för produktionstillväxten. Med hänsyn till att arbetsmarknaden består av en rad delmarknader kommer det väsentliga problemet i vad avser sysselsättningen att bli hur arbetskraften skall kunna anpassas med hänsyn till efterfrågan inom olika sektorer, branscher och regioner och i mindre utsträckning om man över huvud taget kan finna sysselsättning för den arbetskraft som friställs till följd av den fortgående strukturläggningen inom näringslivet. De särpräglade förhållanden som föreligger i många avseenden för enskilda branscher och delbranscher fordrar att studier och analyser görs branschvis, säger kollegiet och erinrar om att ett stort antal branschstudier utförts eller pågår, både i form av särskilda utredningar och som ett led i det fortgående utredningsarbetet inom departement och myndigheter.

Kollegiet uttalar att den fortgående strukturomvandlingen ställer stora krav på en kontinuerlig bevakning av utvecklingen inom olika branscher och delbranscher. Denna fråga är, framhålls det, under särskild prövning, bl. a. inom kommerskollegieutredningen, som har att överväga kommerskollegiets framtida arbetsuppgifter. Vidare erinras om den aviserade utredningen rörande beredskapen i fråga om viss varuförsörjning (se härom NU:s betänkande 1971: 13, s. 12 f.).

En rad utredningar har alltså, konkluderar kommerskollegiet, gjorts rörande frågor av den typ som berörs i motionen 1971: 1092, och andra utredningar pågår som direkt tar sikte på sådana frågor. Kollegiet kan därför inte finna att det nu föreligger något behov av en utredning av det slag som föreslås i motionen.

Utskottet

I de föreliggande motionerna tas de problem upp som drabbat vårt lands hemmamarknadsindustrier bl. a. till följd av import från länder med en i vissa fall avsevärt lägre kostnadsnivå än den som råder i Sverige. I båda fallen nämns textil-, konfektions- och skoindustrierna och i motionen 1971: 1092 därjämte flera andra industrigrenar. Yrkandet i den sistnämnda motionen går ut på att en utredning skall företas angående den importkonkurrerande hemmamarknadsindustrins problem, varvid den pågående strukturomvandlingens konsekvenser i stort skall beaktas. Mera specifikt är det yrkande i motionen 1971: 1081 som behandlas här. Liksom i motioner tidigare år alltsedan 1967 begärs åtgärder till skydd för »eljest livskraftiga svenska industrigrenar» vilkas fortbestånd är hotat till följd av import från låglöneländer.

Frågan om importbegränsningar som ett medel för att skydda vissa hemmamarknadsindustrier har senast behandlats av TEKO-utredningen och i det på dess betänkande grundade avsnitt i propositionen 1971: 1 vari föreslås anslag till omställningsfrämjande åtgärder för textil- och konfektionsindustrierna. Det kan konstateras å ena sidan att till följd av vårt lands handelspolitiska åtaganden utrymmet för importbegränsande åtgärder är ringa och att starka skäl talar mot sådana åtgärder som ett permanent inslag i vår handelspolitik, å andra sidan att Kungl. Maj:t i ett flertal fall — som redovisats av TEKO-utredningen och tidigare år av kommerskollegiet i yttranden över motioner av liknande innebörd — funnit skäl att utnyttja befintliga möjligheter att inom begränsade varuområden ingripa mot marknadsstörande import. Såsom chefen för industridepartementet framhåller i den nyssnämnda propositionen synes enighet råda om att den nuvarande begränsningspolitiken under en övergångstid måste bibehållas i väsentliga stycken. Utskottet, som inte kan finna annat än att Kungl. Maj:t noga observerar den av motionärerna påtalade importkonkurrensen och vidtar de motåtgärder mot denna som lämpligen kan ifrågakomma, anser det inte finnas skäl för riksdagen att såsom påyrkas i motionen 1971: 1081 rikta en särskild begäran till Kungl. Maj:t om insatser för att begränsa importen från låglöneländer.

Handelspolitiska åtgärder innefattas i det program till förmån för de importkonkurrerande hemmamarknadsindustrierna som efterlyses i motionen 1971: 1092 men diskuteras inte närmare av motionärerna. Dessa betonar att vad saken gäller i hög grad är de allmänna förutsättningarna för de berörda industrigrenarnas fortbestånd. Utskottet kan instämma med motionärerna i att utformningen av näringspolitiken i stort kan ha väsentlig betydelse för vilka möjligheter företag i de utsatta branscherna har att fortleva med rimligt utfall av rörelsen. Härav följer emellertid att utskottet inte anser en speciell utredning rörande de

importkonkurrerande hemmamarknadsindustrierna vara motiverad. Resultatet av skilda utredningars arbete och av vederbörande departements och ämbetsverks fortlöpande näringspolitiska verksamhet behöver utnyttjas till förmån för dessa branscher. Utskottet erinrar om de åtgärder i fråga om textil- och konfektionsindustrierna samt den manuellt arbetande glasindustrin som nu är aktuella. Olika utredningar — bl. a. den nu tillsatta om beredskapen i fråga om viss varuförsörjning — kan, som kommerskollegium påpekar, ha betydelse i detta sammanhang. Utskottet förutsätter att Kungl. Maj:t utan särskild framställning från riksdagens sida kommer att beakta de importkonkurrerande hemmamarknadsindustriernas situation även framgent och avstyrker därför motionen 1971: 1092.

Åberopande vad här anförts hemställer utskottet

1. att riksdagen avslår motionen 1971: 1081, såvitt nu är i fråga,
2. att riksdagen avslår motionen 1971: 1092.

Stockholm den 20 april 1971

På näringsutskottets vägnar

INGVAR SVANBERG

Närvarande: herrar Svanberg (s), Regnéll (m), Bengtsson i Landskrona (s), Börjesson i Glömminge (c), Andersson i Örebro (fp), Haglund (s), Andersson i Storfors (s), Rask (s), Ericsson i Ätvidaberg (fp), Sjönell (c), Svensson i Malmö (vpk), Häll (s), Hovhammar (m), fru Hansson (s) och fru Hambræus (c).

Reservationer

1. såvitt gäller *importbegränsande åtgärder* av herrar Regnéll (m), Börjesson i Glömminge (c), Andersson i Örebro (fp), Sjönell (c), Hovhammar (m) och fru Hambræus (c), vilka anser

dels att det stycke i utskottets yttrande som börjar med »Frågan om importbegränsningar» och slutar med »importen från låglöneländer» bort utbytas mot ett avsnitt av följande lydelse:

»En grundläggande princip för den svenska handelspolitiken är att fördelarna av en rationell arbetsfördelning mellan olika länder skall tillvaratas. Denna princip, som utskottet finner helt riktig, bör dock inte föranleda att en marknadsstörande import godtas, vilken hotar fortbeståndet av i och för sig livskraftiga svenska företag.

Under de senaste åren har utländska försäljningsoffensiver på den svenska marknaden i flera fall lett till att från försäljnings- och syssel-

sättningssynpunkt viktiga industrigrenar kommit i ett utsatt läge. Härvid har konkurrensförhållandena ibland varit sådana att den svenska industrin inte kunnat tävla med den utländska på jämbördiga villkor. Kungl. Maj:t har vidtagit vissa åtgärder för att motverka lågprisimporten av textil- och konfektionsvaror. Ingreppen har emellertid inte alltid visat sig effektiva. Resultatet kan sägas ha blivit att importen stabiliserats på en hög nivå.

Utskottet är medvetet om att utrymmet för ingripanden till skydd för hotade svenska industrier är begränsat. De problem som antytts ovan motiverar emellertid en ingående prövning av frågan om i vad mån ytterligare skyddsåtgärder är förenliga med vårt lands internationella åtaganden och i så fall lämpligen bör komma till stånd. Åtgärder som borde kunnas övervägas är en utvidgning för vissa fall av systemet med importlicenser, en begränsning av importkontingenterna för vissa länder, åtgärder på tullområdet, närmast för att motverka dumping, samt ytterligare förhandlingar om begränsning av vissa länders export till Sverige. Det ligger i sakens natur att de åtgärder som kan komma i fråga bör vara av temporär natur och följaktligen smidigt kunna avvecklas så snart läget tillåter detta.»

dels att utskottet under 1 bort hemställa

- »1. att riksdagen, med bifall till motionen 1971: 1081 i förevarande del, hos Kungl. Maj:t hemställer att frågan om åtgärder till skydd mot lågprisimport prövas i enlighet med vad utskottet anfört,»

2. såvitt gäller *de importkonkurrerande hemmamarknadsindustriernas situation i allmänhet* av herrar Regnéll (m), Börjesson i Glömminge (c), Andersson i Örebro (fp), Ericsson i Ätvidaberg (fp), Sjönell (c), Hovhammar (m) och fru Hambræus (c), vilka anser

dels att det stycke i utskottets yttrande som börjar med »Handelspolitiska åtgärder innefattas» och slutar med »därför motionen 1971: 1092» bort utbytas mot ett stycke av följande lydelse:

»Vad som anförs om de importkonkurrerande hemmamarknadsindustrierna i motionen 1971: 1092 har ett vidare syfte. Motionärerna betonar att vad saken gäller är de allmänna förutsättningarna för de berörda industrigrenarnas fortbestånd. I detta sammanhang måste beaktas inte bara handelspolitiska frågor utan också frågor rörande skattepolitik, kreditpolitik, utbildnings- och forskningspolitik m. m. Företagens investeringsförmåga och deras möjligheter i övrigt till utvecklingsarbete, rationalisering, marknadsföringsinsatser osv. måste studeras. En stor del av problemen måste i första hand, såsom redan sker, angripas av företagen själva och deras organisationer. Även samhället bör emellertid medverka. Genom sin näringspolitik i stort och genom speciella insatser på de områden som antytts ovan kan samhället bidra till att skapa de grundförutsättningar som erfordras för att svenska företag skall kunna

vidmakthålla och stärka sin konkurrenskraft. En utredning som kan ligga till grund för förslag till åtgärder ägnade att förbättra de importkonkurrerande hemmamarknadsindustriernas situation ter sig angelägen. Utskottet tillstyrker alltså motionen 1971: 1092.»

dels att utskottet under 2 bort hemställa

- »2. att riksdagen med bifall till motionen 1971: 1092 hos Kungl. Maj:t hemställer om utredning angående de importkonkurrerande industriernas problem i enlighet med vad utskottet anfört.»

